

การแข่งขัน “พาทีสร้างสรรค์อาเซียน”

กิจกรรม การแข่งขันการพูด “พาทีสร้างสรรค์” เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน และทักษะในศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้างความตระหนักรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในด้านการรู้จักอาเซียน การเห็นคุณค่า อัตลักษณ์ และความหลากหลาย การเชื่อมโยงโลกและท้องถิ่น การส่งเสริมความเสมอภาคและความยุติธรรม และการทำงานร่วมกันเพื่ออนาคตที่ยั่งยืนและมั่นคง
2. เพื่อส่งเสริมทักษะด้านการพูดเป็นหมู่คณะเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นเนื้อหาและการใช้ถ้อยคำภาษาเชิงสร้างสรรค์

นิยาม

การพูด “พาทีสร้างสรรค์”

หมายถึง การพูดเป็นคณะ ที่เน้นเนื้อหาเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้ถ้อยคำที่ดีงาม ไพเราะ สละสลวย คมคาย ชัดเจน ถูกต้องและมีเหตุผล สามารถโน้มน้าวให้ผู้ฟังคล้อยตาม กระตุ้นให้เกิดความมั่นใจ หรือยินดีที่จะให้ความร่วมมือและให้ความรู้สึกที่มีความสุข ทั้งผู้พูดและผู้ฟัง

รูปแบบการพูด

เป็นการพูดที่มีรูปแบบผสมผสานระหว่างการพูดสุนทรพจน์และการโต้วาท แบ่งเป็น 2 ทีม (คนละโรงเรียน) ได้แก่ ทีมสร้างและทีมสรรค โดยแต่ละทีมมีสมาชิกรวม 3 คน ประกอบด้วย หัวหน้าทีม และสมาชิกคนที่ 1, 2 ซึ่งมีขั้นตอนการพูดดังนี้

- 1) ประชุมทีมก่อนการพูด หลังจากทราบหัวข้อเรื่องการพูด ใช้เวลา 10 นาที
- 2) หัวหน้าทีมสร้างและหัวหน้าทีมสรรค พูดเสนอในประเด็นหัวข้อที่กำหนดโดยภาพรวม ใช้เวลาคนละ 4 นาที โดยหัวหน้าทีมสร้างเป็นผู้พูดคนแรก และ ตามด้วยหัวหน้าทีมสรรค
- 3) สมาชิกทีมสร้างคนที่ 1 พูดเป็นลำดับที่ 3 สมาชิกทีมสรรคคนที่ 1 พูดเป็นลำดับที่ 4 ตามด้วยสมาชิกทีมสร้างคนที่ 2 พูดเป็นลำดับที่ 5 และสมาชิกทีมสรรคคนที่ 2 พูดเป็น ลำดับที่ 6 ใช้เวลาคนละ 3 นาที
- 4) หัวหน้าทีมสรรคพูดสรุปก่อน แล้วหัวหน้าทีมสร้างพูดสรุปเป็นคนสุดท้าย ใช้เวลาคนละ 3 นาที

รายการแข่งขัน แบ่งเป็น 3 รอบ ได้แก่ รอบก่อนรองชนะเลิศ รอบรองชนะเลิศ และรอบชิงชนะเลิศ

รอบที่ 1 รอบก่อนรองชนะเลิศ เป็นการพูดตามหัวข้อที่กำหนดให้

รอบที่ 2 รอบรองชนะเลิศ เป็นการพูดตามหัวข้อที่กำหนดให้

รอบที่ 3 รอบชิงชนะเลิศ เป็นการพูดโดยฉับพลัน ซึ่งคณะกรรมการจะแจ้งหัวข้อการพูดให้ ทราบก่อนการแข่งขัน 15 นาที

กติกาการแข่งขัน

1. รับสมัครผู้เข้าแข่งขันระดับมัธยมตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทีมละ 3 คน จะเป็นหญิงหรือชายก็ได้
2. การจัดคู่อการแข่งขัน

- 2.1 ถ้ามีทีมเข้าร่วมแข่งขันไม่เกิน 6 ทีม ให้จับสลากประกบคู่แข่งขันแบบแพ้คัดออก โดยในรอบ ที่ 2 จับสลากเพื่อหาทีมที่ผ่านไปรอบการแข่งขันรอบชิงชนะเลิศ ส่วนโรงเรียนที่เหลือให้แข่งขันหาผู้ชนะเข้าไป ชิงชนะเลิศกับทีมที่จับสลากผ่านเข้าไปได้
- 2.2 ถ้ามีทีมเข้าร่วมการแข่งขัน 7 ทีมขึ้นไป ให้แบ่งออกเป็น 2 สาย แล้วจับสลากประกบคู่แข่งขัน หากเหลือเป็นจำนวนคู่ ให้จับสลากทีมที่จะผ่านเข้ารอบต่อไป ที่เหลือประกบคู่เพื่อหาผู้ชนะ
3. ผู้แข่งขันแต่งกายชุดนักเรียน และนำบัตรประจำตัวนักเรียนหรือบัตรประจำตัวประชาชนมาแสดง และมารายงานตัวตามเวลาที่กำหนด หากช้าเกินกว่า 15 นาที จะถูกตัดสิทธิ์ (เริ่มรายงานตัวก่อนการแข่งขัน 30 นาที)
4. การแข่งขัน หัวหน้าทีมเริ่มพูดคนละ 4 นาที และสรุปจบได้คนละ 3 นาที สมาชิกทีมพูดคนละ 3 นาที
5. กรรมการกตกริ่ง 1 ครั้ง (หรือไฟเหลือง) เมื่อเหลือเวลา 1 นาที กตกริ่ง 2 ครั้ง (หรือไฟแดง) เมื่อหมดเวลาพูดและสามารถพูดต่อไปได้ไม่เกิน 30 วินาที (พิธีกรจะบอกว่า.....หมดเวลา.....)
6. แนวปฏิบัติของกรรมการผู้ดำเนินการแข่งขัน
 - 6.1 รับรายชื่อผู้เข้าแข่งขันจากกรรมการรับลงทะเบียน
 - 6.2 ตรวจสอบรายชื่อผู้เข้าแข่งขัน (ทีมสร้างและทีมสรรค) แล้วเชิญตัวแทนจับฉลากหัวข้อการพูด
 - 6.3 ให้ความรู้ผู้เข้าแข่งขันเตรียมตัว 10 นาที
 - 6.4 แนะนำกรรมการและแจ้งกติกาการแข่งขัน (การให้สัญญาณจับเวลาและเกณฑ์การให้)
 - 6.5 แนะนำผู้พูดทีมสร้างและทีมสรรค ตามลำดับ (นักเรียนไม่ต้องแนะนำตนเอง)
 - 6.6 เชิญผู้เข้าแข่งขันพูดตามลำดับของรูปแบบการพูด
 - 6.7 นำผลคะแนนจากคณะกรรมการดำเนินการแข่งขันไปเขียนประกาศลงในตารางการแข่งขันที่ติดประกาศไว้และส่งผลการแข่งขันต่อผู้ประสานงาน
 - 6.8 รับรายชื่อผู้เข้าแข่งขันคู่ต่อไป และดำเนินรายการตามลำดับ จนกว่าจะดำเนินการสิ้นสุด การแข่งขันในระดับนั้นๆ ของแต่ละวัน
7. ผู้แข่งขันต้องปฏิบัติตามกติกาโดยเคร่งครัด
8. ไม่อนุญาตให้ใช้อุปกรณ์ประกอบการพูด ยกเว้นกระดาษ ปากกาเพื่อจดบันทึกประเด็นการพูด
9. ผลการตัดสินของกรรมการถือเป็นข้อยุติ

การกำหนดหัวข้อการพูด “ พาทีสร้างสรรค ”

ให้กำหนดหัวข้อการพูดเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และ/หรือการเตรียมตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ที่ครอบคลุมความรู้เกี่ยวกับอาเซียนและทักษะในศตวรรษที่ 21 การเห็นคุณค่าของอัตลักษณ์และความหลากหลาย การเชื่อมโยงโลกและท้องถิ่น การส่งเสริมความเสมอภาคและความยุติธรรม การทำงานร่วมกันเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน

องค์ประกอบของคณะกรรมการ

ผู้ร่วมตัดสินในการแข่งขันแต่ละระดับ มีจำนวน 5 คน ประกอบด้วย

1. กรรมการตัดสิน จำนวน 3 คน ซึ่งมีคุณสมบัติต่อไปนี้
 - 1.1 เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้และทักษะในด้านการพูด (บุคคลทั่วไป) และ/หรือความรู้ เกี่ยวกับอาเซียนและหรือทักษะในศตวรรษที่ 21
 - 1.2 ต้องไม่เป็นครูหรือผู้บริหารที่มีนักเรียนเข้าประกวดในระดับนั้น ๆ

- 1.3 เป็นบุคลากรจากเขตพื้นที่การศึกษาที่มีคุณสมบัติตามข้อ 1
2. กรรมการจับเวลา และรวบรวมคะแนนจำนวน 1 คน
3. กรรมการดำเนินรายการ จำนวน 1 คน

เกณฑ์การให้คะแนนการพูด “พาทีสร้างสรรค์”

1. พูดได้ตรงประเด็นและมีความสัมพันธ์กันในเนื้อหาที่พูด	20	คะแนน
2. นำเสนอเนื้อหาเชิงสร้างสรรค์หลากหลายและมีประโยชน์ต่อผู้ฟัง	20	คะแนน
3. เสนอข้อเท็จจริงใช้ข้อมูลที่มีเหตุผลอ้างอิงได้	20	คะแนน
4. ใช้ถ้อยคำ สำนวน ภาษาสุภาพและออกเสียงถูกต้องชัดเจน	15	คะแนน
5. บุคลิก ลีลา ท่าทางการพูดเหมาะสมกับเนื้อหาที่นำเสนอ	10	คะแนน
6. มีศิลปะในการพูดโน้มน้าวใจผู้ฟัง มีไหวพริบในการพูด	10	คะแนน
7. การรักษาเวลา	5	คะแนน
รวม	100	คะแนน

ลักษณะการให้คะแนน ดังนี้

1. พูดได้ตรงประเด็นและมีความสัมพันธ์กันในเนื้อหาที่พูด (20 คะแนน)
 - พูดตรงประเด็นไม่อ้อมค้อม
 - เนื้อหาสอดคล้องกับหัวข้อเรื่องชัดเจน
 - มีความสัมพันธ์กันตามลำดับต่อเนื่อง
 - มีการนำเข้าสู่เรื่อง การให้รายละเอียดและการสรุป
2. นำเสนอเนื้อหาเชิงสร้างสรรค์ หลากหลาย และมีประโยชน์ต่อผู้ฟัง (20 คะแนน)
 - นำเสนอเนื้อหาที่มีความหลากหลาย แปลกใหม่ในเชิงบวก
 - มีความเป็นไปได้อย่างสมเหตุสมผล
 - นำเสนอเนื้อหาที่มีความสร้างสรรค์เป็นองค์ความรู้
 - เนื้อหาประโยชน์ต่อผู้ฟัง
3. เสนอข้อเท็จจริงใช้ข้อมูลที่มีเหตุผลอ้างอิงได้ (20 คะแนน)
 - ให้ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงถูกต้อง
 - มีรายละเอียด ตัวอย่างสนับสนุนเรื่องที่พูด
 - ข้อมูลทันสมัยอ้างอิงได้
4. ใช้ถ้อยคำ สำนวน ภาษาสุภาพและออกเสียงถูกต้องชัดเจน (15 คะแนน)
 - ใช้ถ้อยคำสุภาพ ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้อื่น
 - ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย
 - พูดชัดถ้อยชัดคำ
 - ใช้สำนวนโวหารเหมาะสมกับเรื่องที่พูด
 - ออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธี
5. บุคลิก ลีลา ท่าทางการพูดเหมาะสมกับเนื้อหาที่นำเสนอ (10 คะแนน)
 - ท่ายืนสง่างาม
 - มีความเชื่อมั่นในตนเองไม่ประหม่า
 - ใช้สีหน้า ท่าทางเป็นธรรมชาติเหมาะสม

- มีการประสานสายตากับผู้ฟัง
- พูดเสียงดังฟังชัดไม่ติดขัด

6. มีศิลปะในการพูดโน้มน้าวใจผู้ฟัง มีไหวพริบในการพูด (10 คะแนน)

- ข้อมูลที่ใช้ในการพูดมีความน่าเชื่อถือ ดึงดูดความสนใจผู้ฟัง
- มีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ปัญหา
- มีการใช้ผู้เสียงหนักเบา ได้รับความสนใจผู้ฟัง

7. การรักษาเวลา (5 คะแนน)

- พูดได้ตามเวลาที่กำหนด หรือ พูดจบก่อน/เกินเวลาที่กำหนดได้ไม่เกิน 30 วินาที

รวม 100 คะแนน

หมายเหตุ : แนวทางการให้คะแนน

1. พิจารณาเป็นระดับคุณภาพ แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้
 คะแนนเต็ม 20 คะแนน ระดับดีมาก (ช่วงคะแนน 18 – 20 คะแนน) ระดับดี (ช่วงคะแนน 15 – 17 คะแนน) ระดับพอใช้ (ช่วงคะแนน 12 – 14 คะแนน)
 คะแนนเต็ม 15 คะแนน ระดับดีมาก (ช่วงคะแนน 14 – 15 คะแนน) ระดับดี (ช่วงคะแนน 12 – 13 คะแนน) ระดับพอใช้ (ช่วงคะแนน 10– 11 คะแนน)
 คะแนนเต็ม 10 คะแนน ระดับดีมาก (ช่วงคะแนน 9 – 10 คะแนน) ระดับดี (ช่วงคะแนน 7 – 8 คะแนน) ระดับพอใช้ (ช่วงคะแนน 5 – 6 คะแนน)
2. พิจารณาตามเงื่อนไขที่กำหนด ดังนี้
 - 2.1 กรณีข้อ 4. การให้ถ้อยคำ... (คะแนนเต็ม 15 คะแนน)
 - ผิดไม่เกิน 5 ไม่หักคะแนน หลังจากนั้นผิด 2 ที่ หัก 1 คะแนน
 - 2.2 กรณีข้อ 7 การรักษาเวลา (คะแนนเต็ม 5 คะแนน)

เกณฑ์การตัดสิน

- พูดได้ตามเวลาที่กำหนด หรือ พูดจบก่อน/เกินเวลาที่กำหนดได้ไม่เกิน 30 วินาที ได้ 5 คะแนน
- พูดจบก่อน/เกินเวลาที่กำหนด เกินกว่า 30 วินาที ได้ 4 คะแนน

80 – 100 คะแนน	อยู่ในระดับเหรียญทอง
70 – 79 คะแนน	อยู่ในระดับเหรียญเงิน
60 – 69 คะแนน	อยู่ในระดับเหรียญทองแดง
ต่ำกว่า 60 คะแนน	อยู่ในระดับรางวัลชมเชย
